



NORWEGIAN A1 – STANDARD LEVEL – PAPER 1
NORVÉGIEN A1 – NIVEAU MOYEN – ÉPREUVE 1
NORUEGO A1 – NIVEL MEDIO – PRUEBA 1

Monday 22 May 2006 (morning)
Lundi 22 mai 2006 (matin)
Lunes 22 de mayo de 2006 (mañana)

1 hour 30 minutes / 1 heure 30 minutes / 1 hora 30 minutos

INSTRUCTIONS TO CANDIDATES

- The Bokmål version is followed by the Nynorsk version.
- Do not open this examination paper until instructed to do so.
- Choose either the Bokmål version or the Nynorsk version.
- Write a commentary on one passage only. It is not compulsory for you to respond directly to the guiding questions provided. However, you may use them if you wish.

INSTRUCTIONS DESTINÉES AUX CANDIDATS

- La version en Bokmål est suivie de la version en Nynorsk.
- N'ouvrez pas cette épreuve avant d'y être autorisé(e).
- Choisissez ou la version en Bokmål ou la version en Nynorsk.
- Rédigez un commentaire sur un seul des passages. Le commentaire ne doit pas nécessairement répondre aux questions d'orientation fournies. Vous pouvez toutefois les utiliser si vous le désirez.

INSTRUCCIONES PARA LOS ALUMNOS

- La versión en Bokmål es seguida por la versión en Nynorsk.
- No abra esta prueba hasta que se lo autoricen.
- Elija la versión en Bokmål o la versión en Nynorsk.
- Escriba un comentario sobre un solo fragmento. No es obligatorio responder directamente a las preguntas que se ofrecen a modo de guía. Sin embargo, puede usarlas si lo desea.

NORWEGIAN A1 – BOKMÅL VERSION
NORVÉGIEN A1 – VERSION EN BOKMÅL
NORUEGO A1 – VERSIÓN EN BOKMÅL

Skriv en kommentar til **en** av de følgende tekstene:

1. (a)

Ho kunne ha fått kven ho ville. Alle sa det. Ho kan få kven ho vil, sa dei, Betty kan få kven ho vil. Der har du ei som kan plukke kven ho vil. Der har du ei som kan peike på mannen ho vil ha, og så får ho han.

5 Kvar kveld sat ho i billettluke borte på kinoen, trykte dei brune inngangsteikna ut av Bell Punch-maskina, små papirlappar som skulle rivast i to når du kom opp trappa til vakta. Betty Jansen var mørk, slank og kunne ha fått kven ho ville. Alle visste det. Ho visste det sjølv også. Ho var for vakker for denne plassen. Med sine filmstjerneauge og sin fint forma munn var ho som skapt for noko større.

10 Det mangla heller ikkje på interesserte menn. Alle visste kven Betty var. Ho sat der bak glaset i smarte drakter og med håret samla bak i ein liten hestehale. I glaset på billettluke var det eit høl der det stod ”Tal her”, og gjennom det hølet prøvde mange unge menn seg på små frieri.

15 Men Betty berre stira ut på vestibylen og regnet som nådeløst fall over Odda. Med dei grønne auga såg ho opp på friarane sine, vurderte mennene mens dei fomla etter pengar og prøvde å komme på noko vittig å seie. Alle visste at Betty sat der kvar kveld. Alltid like vakker. Alltid like ny.

Det vesle holet i glaset var som ein blink, ein blink som ungarane i Odda kunne sikte seg inn på. Ein blink mot hjartet til Betty. Skyt her. Tal her. Men dei færreste fikk fram noko anna enn kor mange billetter dei skulle ha. Ingen torde å be Betty ut.

20 Det var forresten ikkje nokon stad å be henne ut på. I dei åra fanst det ingen stad å gå for ei kvinne i Odda. Ikkje for ei ordentleg kvinne. På skjenkestovene sat mannfolka og drakk øl, og dei få damene som vanka der, blei fort stempla. Gikk du på skjenkestovene, hadde du ein eim av svovel rundt deg. Du var tilgjengelig. Alle kunne få deg.

25 Kinoen var den einaste staden å ta med ei skikkelig jente. Men ein mann måtte vere bra dum om han bad billett dama med på kino. Betty sjølv gjorde heller ikkje noko for å oppmuntre friarane som la frå seg varme myntar på disken. Ho avviste dei få som prøvde seg. Så var det også stort sett berre slike grove typar som skulle vise seg fram for kameratane, eller som var dumme nok til å tru at dei hadde ein sjanse.

30 Folk begynte å snakke om at Betty gjorde seg kostbar. Ho får aldri nokon på den måten, sa folk. Og så ho som kan få kven ho vil, sa dei, ho som bare kan plukke ein mann! Men ho kan ikkje gjøre seg for kostbar heller, sa dei. Folk spøkte med at glaset i billettluke var skotsikkert; ingen hadde så mykje som ein sjanse til å nå fram til Betty.

35 Same kvelden som kinoen opna i det nye rådhuset, hengte Betty opp nokre plakatar inne på billettkontoret. Det var materiell som filmselskapa inne i Oslo hadde sendt dei. Betty hengte opp plakatane mens dei viste *The King and I*, den aller første filmen som gikk på kinoen. Det var bilde av Hollywood-stjerner som James Mason, Trevor Howard og Stuart Granger. Smilande og retusjerte svevde stjernerne inne på billettkontoret.

Ho er ein drømmer, sa folk om Betty, ein ordentlig dagdrømmer. Ho sit der bak det skotsikre glaset og ventar på drømmeprinsen. Ho samanliknar alle som kjem fram til luke, med dei der filmstjernene på plakatane.

40 Når Betty ikkje fann seg ein mann i Odda, trudde alle at ho ville flytte. Ho er ikkje skapt for denne plassen, sa dei. Ho hører ikkje heime her. Ho har aldri hørt heime her. Bare sjå på måten ho går på. Eller sjå på kleida hennar. Ho er ei Audrey Hepburn fødd på feil side av planeten.

Men faren hennar var død, og eit par år etter blei mora alvorleg sjuk. Betty kunne ikkje reise. Om dagen arbeidde ho i ein klesbutikk, og om kvelden sat ho i billettluke. Det gikk som mange trudde. Ho fikk ingen. Ho endar opp som gammal peparmøy, sa dei over ein kaffikopp på konditoriet. Ingen er god nok for henne, sa dei når dei trefte kvarandre på gata.

50 Dei vakreste er ofte dei mest einsame. Ein skulle tru at kvinner med profil god nok for Hollywood, ville være dei mest populære, men sånn er det ikkje. Det er nesten ingen som vågar å nærme seg slike kvinner. Dei er for vakre. Dei er over evne. Det vakre blir neste som eit handikapp.

Kvar kveld kunne folk sjå Betty sitje inn på billettkontoret og telje opp kassa. Dei såg henne komme ut på kinotrappa, opne glasmontrane og henge opp plakataner for kommande filmar. Dei såg henne hente ullkåpa og den kvite alpelua ut frå garderobeskapet.

55 Kvar kveld ropte ho farvel til kinovakta før ho gikk åleine ut i regnet og hasta heim til den sjuke mor si i Murboligen.

Frode Grytten, fra *Bikubesong*, 1999

- Beskriv de holdningane folk flest har til Betty, og hva som skaper disse holdningane.
- Hvilket inntrykk får du av Betty og hennes livssituasjon?
- Hvilket inntrykk skaper forfatteren av Odda og menneskene som bor der.

1. (b)

Et rom står avlåst

Jeg lengter etter deg.
Et rom står avlåst i kroppen min.
Alle tingene dine fins der og avtrykkene
av det korte livet ditt, flyktige
5 som skygger på snøen i måneskinnet.
Nøkkelen har jeg og går inn
med sekunders mellomrom. Jeg tar på alt
og taler uten ord med tomheten,
en kronisk lytter

10 Jeg lengter etter deg
også fordi du var likest meg. Uten deg
går jeg alene med vranglynnnet mitt.
Alt som var fint i meg og nå falmer
bar du som en tidlig sommerdag, et flott
15 langtidsvarsel. Også lavtrykkene mine
langt i vest kunne hope seg opp.
Av og til
kolliderte vi og værlagene våre. Skybrudd
og solgangsbris tørnet sammen. Men oftest
20 hang dagene våre som enige
søskenpar på kjedet.

Lengter etter deg.
Verken vær eller dager løper mer.
Og tomheten svarer aldri.

Kolbein Falkeid, fra *En annen sol*, 1989

- Hvordan er forholdet mellom ”jeg” og ”du” i diktet?
 - Hva har billedbruken å si for forståelsen av diktet?
 - Kommenter tittelen.
-

NORWEGIAN A1 – NYNORSK VERSION
NORVÉGIEN A1 – VERSION EN NYNORSK
NORUEGO A1 – VERSIÓN EN NYNORSK

Skriv ein kommentar til **ein** av dei følgjande tekstane:

1. (a)

Ho kunne ha fått kven ho ville. Alle sa det. Ho kan få kven ho vil, sa dei, Betty kan få kven ho vil. Der har du ei som kan plukke kven ho vil. Der har du ei som kan peike på mannen ho vil ha, og så får ho han.

5 Kvar kveld sat ho i billettluke borte på kinoen, trykte dei brune inngangsteikna ut av Bell Punch-maskina, små papirlappar som skulle rivast i to når du kom opp trappa til vakta. Betty Jansen var mørk, slank og kunne ha fått kven ho ville. Alle visste det. Ho visste det sjølv også. Ho var for vakker for denne plassen. Med sine filmstjerneauge og sin fint forma munn var ho som skapt for noko større.

10 Det mangla heller ikkje på interesserte menn. Alle visste kven Betty var. Ho sat der bak glaset i smarte drakter og med håret samla bak i ein liten hestehale. I glaset på billettluke var det eit høl der det stod ”Tal her”, og gjennom det hølet prøvde mange unge menn seg på små frieri.

15 Men Betty berre stira ut på vestibylen og regnet som nådeløst fall over Odda. Med dei grøne auga såg ho opp på friarane sine, vurderte mennene mens dei fomla etter pengar og prøvde å komme på noko vittig å seie. Alle visste at Betty sat der kvar kveld. Alltid like vakker. Alltid like ny.

Det vesle holet i glaset var som ein blink, ein blink som ungarane i Odda kunne sikte seg inn på. Ein blink mot hjartet til Betty. Skyt her. Tal her. Men dei færreste fikk fram noko anna enn kor mange billetter dei skulle ha. Ingen torde å be Betty ut.

20 Det var forresten ikkje nokon stad å be henne ut på. I dei åra fanst det ingen stad å gå for ei kvinne i Odda. Ikkje for ei ordentleg kvinne. På skjenkestovene sat mannfolka og drakk øl, og dei få damene som vanka der, blei fort stempla. Gikk du på skjenkestovene, hadde du ein eim av svovel rundt deg. Du var tilgjengelig. Alle kunne få deg.

25 Kinoen var den einaste staden å ta med ei skikkelig jente. Men ein mann måtte vere bra dum om han bad billett dama med på kino. Betty sjølv gjorde heller ikkje noko for å oppmuntre friarane som la frå seg varme myntar på disken. Ho avviste dei få som prøvde seg. Så var det også stort sett berre slike grove typar som skulle vise seg fram for kameratane, eller som var dumme nok til å tru at dei hadde ein sjanse.

30 Folk begynte å snakke om at Betty gjorde seg kostbar. Ho får aldri nokon på den måten, sa folk. Og så ho som kan få kven ho vil, sa dei, ho som bare kan plukke ein mann! Men ho kan ikkje gjøre seg for kostbar heller, sa dei. Folk spøkte med at glaset i billettluke var skotsikkert; ingen hadde så mykje som ein sjanse til å nå fram til Betty.

35 Same kvelden som kinoen opna i det nye rådhuset, hengte Betty opp nokre plakatar inne på billettkontoret. Det var materiell som filmselskapa inne i Oslo hadde sendt dei. Betty hengte opp plakatan mens dei viste *The King and I*, den aller første filmen som gikk på kinoen. Det var bilde av Hollywood-stjerner som James Mason, Trevor Howard og Stuart Granger. Smilande og retusjerte svevde stjernerne inne på billettkontoret.

Ho er ein drømmer, sa folk om Betty, ein ordentlig dagdrømmer. Ho sit der bak det skotsikre glaset og ventar på drømmepriisen. Ho samanliknar alle som kjem fram til luke, med dei der filmstjernene på plakatan.

40 Når Betty ikkje fann seg ein mann i Odda, trudde alle at ho ville flytte. Ho er ikkje skapt for denne plassen, sa dei. Ho hører ikkje heime her. Ho har aldri hørt heime her. Bare sjå på måten ho går på. Eller sjå på kleida hennar. Ho er ei Audrey Hepburn fødd på feil side av planeten.

Men faren hennar var død, og eit par år etter blei mora alvorleg sjuk. Betty kunne ikkje reise. Om dagen arbeidde ho i ein klesbutikk, og om kvelden sat ho i billettluke. Det gikk som mange trudde. Ho fikk ingen. Ho endar opp som gammal peparmøy, sa dei over ein kaffikopp på konditoriet. Ingen er god nok for henne, sa dei når dei trefte kvarandre på gata.

50 Dei vakraste er ofte dei mest einsame. Ein skulle tru at kvinner med profil god nok for Hollywood, ville være dei mest populære, men sånn er det ikkje. Det er nesten ingen som vågar å nærme seg slike kvinner. Dei er for vakre. Dei er over evne. Det vakre blir neste som eit handikapp.

Kvar kveld kunne folk sjå Betty sitje inn på billettkontoret og telje opp kassa. Dei såg henne komme ut på kinotrappa, opne glasmontrane og henge opp plakatane for kommande filmar. Dei såg henne hente ullkåpa og den kvite alpelua ut frå garderobeskapet.

55 Kvar kveld ropte ho farvel til kinovakta før ho gikk åleine ut i regnet og hasta heim til den sjuke mor si i Murboligen.

Frode Grytten, frå *Bikubesong*, 1999

- Beskriv dei haldningane folk flest har til Betty, og kva som skaper desse haldningane.
- Kva inntrykk får du av Betty og livssituasjonen hennar?
- Kva inntrykk skaper forfattaren av Odda og menneska som bur der.

1. (b)

Et rom står avlåst

Jeg lengter etter deg.
Et rom står avlåst i kroppen min.
Alle tingene dine fins der og avtrykkene
av det korte livet ditt, flyktige
5 som skygger på snøen i måneskinnet.
Nøkkelen har jeg og går inn
med sekunders mellomrom. Jeg tar på alt
og taler uten ord med tomheten,
en kronisk lytter

10 Jeg lengter etter deg
også fordi du var likest meg. Uten deg
går jeg alene med vranglynnnet mitt.
Alt som var fint i meg og nå falmer
bar du som en tidlig sommerdag, et flott
15 langtidsvarsel. Også lavtrykkene mine
langt i vest kunne hope seg opp.
Av og til
kolliderte vi og værlagene våre. Skybrudd
og solgangsbris tørnet sammen. Men oftest
20 hang dagene våre som enige
søskenpar på kjedet.

Lengter etter deg.
Verken vær eller dager løper mer.
Og tomheten svarer aldri.

Kolbein Falkeid, frå *En annen sol*, 1989

- Korleis er forholdet mellom ”jeg” og ”du” i diktet?
- Kva har biletbruken å seie for forståinga av diktet?
- Kommenter tittelen.